

4YOU POUKA ZA TINEJDŽERE

upute za razgovor na sastancima tinejdžera na bogoslužju

PRIRUČNIK ZA UČITELJE

GODINA 1 / POUKA C

Nakladnik: Znaci vremena, Zagreb

Odgovorni urednik: Josip Perišić

Urednik hrvatskog izdanja: Zlatko Musija

Prijevod: Ana Chytil

Lektura: Marijan Malašić

Grafičko oblikovanje: Tunde Torma

Umnoženo u uredu izdavača

Obrada: Institut za religijsku pedagogiju
Kršćanske adventističke crkve
u Njemačkoj i Švicarskoj

Zagreb, 2009.

Kršćanska adventistička crkva

4you upute za razgovor na sastancima tinejdžera na bogoslužju

Dragi voditelji!

U ovim ćete uputama naći informacije o načinu korištenja pouka 4you.

❶ Što je sastanak tinejdžera?

Pod "sastankom tinejdžera" podrazumijeva se ono što smo dosad nazivali "dječja subotnja škola za mlade od 12 do 15 godina". Mladi se u ovim godinama više ne smatraju djecom niti žele da ih se tako naziva. Naziv "sastanak tinejdžera" tako omogućava da vide da ih uzimamo ozbiljno.

Kao što u nekim crkvama postoje takozvane "side-by-side" skupine mladih od 16 do 19 godina, tako postoje i "sastanci tinejdžera" za mlade od 12 do 15 godina.

❷ Koji je cilj 4you uputa za razgovor na sastancima tinejdžera na bogoslužju?

Ove upute nude voditeljima moguće strukture za razgovor, kao i izabrana pitanja za razgovor s mladima od 12 do 15 godina. Pitanja se odnose na dotične tjedne pouke 4you.

❸ Moram li dok se pripremam uzeti u obzir tjednu pouku ili su dovoljne upute za razgovor na sastancima tinejdžera na bogoslužju?

4you upute za razgovor ne nadoknađuju proučavanje dotičnih tjednih pouka. To znači da bi se za vrijeme pripreme u svakom slučaju trebala proučiti i tjedna pouka. Ako se ne prouči tjedna pouka, nije moguće slijediti sva pitanja i sve teme vezane uz pouku. Osim toga, važno je znati s kojim su se točno temama mladi bavili taj tjedan. S druge strane, upute za razgovor na bogoslužju mogu se ispravno razumjeti samo u vezi s tjednim poukama 4you.

❹ Što ako mi se čini da ne mogu slijediti upute za razgovor jer imam neke svoje ideje koje mi se čine boljima?

Prijedlog ovih uputa za razgovor s mladima od 12 do 15 godina nova je ponuda. Ali ovo je samo jedna od mogućnosti obrade određene teme s mladima. Upute za razgovor uvijek treba prilagoditi konkretnim okolnostima (npr. određenim uvjetima, veličini skupine, prosječnoj dobi sudionika, navikama itd.).

Upute za razgovor mogu se djelomično izmijeniti ili potpuno nadomjestiti osobnim konceptom.

❺ Kako da svoje izmijenjene upute za razgovor učinim dostupnima ostalim vođama sastanaka mladih?

Pošaljite svoje prijedloge u Institut za religijsku pedagogiju (najbolje e-mailom). Mi ćemo ih staviti na našu internetsku stranicu da ih svi mogu koristiti.

❻ Ima previše ideja i prijedloga! Za sve nemam dovoljno vremena. Što da radim?

Odlučite se i odaberite samo nešto. Bolje je obraditi tri pitanja u miru, nego šest samo površno. Osim toga, bolje je izabrati nekoliko dobrih ideja nego sve od nule nanovo stvarati.

Napomene:

1. Na početku godine voditelji moraju provjeriti jesu li svi sudionici dobili pouke 4you. Pitajte sudionike koji nemaju pouke 4you bi li htjeli imati svoj primjerak. Uspostavite kontakt s roditeljima onih koji ih nemaju, a htjeli bi ih imati (porazgovarajte o tome s voditeljima dječje subotnje škole).
2. Pod naslovom **Priprema** naći ćete sva pomagala koja možete rabiti za vrijeme razgovora (na primjer: ploča [whiteboard] flomasteri, CD-player itd.)
3. Podjela uputa za razgovor

Lijevi dio	Desni dio
Ovdje ćete naći sve što se odnosi na sudionike: pitanja, vježbe, objašnjenja itd.	Ovdje ćete naći sve što se odnosi na voditelje sastanaka: prijedloge za odvijanje razgovora, odgovore, primjere itd.

5. Biblijski su tekstovi radi štednje prostora napisani u manjem formatu.
6. Prijedlozi za dopunski rad nalaze se u [zagradama] i pisani su *kurzivom*. Prijedlozi se mogu koristiti da se ispune prekidi u razgovoru i sl., ili pak kao dopuna programu ako do kraja ostane još nešto vremena.
7. Vrijeme za razgovor mora biti prilagođeno veličini skupine i zainteresiranosti.
8. Rado prihvaćamo konstruktivne kritike.

Želimo vam mnogo uspjeha i puno blagoslova u korištenju pouka 4you!

E-mail: odjel.mladih@gmail.com
Web-adresa: www.rpi.adventisten.info

Tema tjedna: **Moj san o životu**

Glavni cilj:

Životni snovi su važni – Bog nas želi u njima pratiti.

Kako ga postići:

- povesti razgovor o snovima, pogotovo o životnim snovima
- razumjeti da nas Bog želi pratiti i u našim snovima, te da nam pomaže u njihovom ostvarenju
- razumjeti da se životni snovi mogu srušiti i ostvariti

Pripremiti:

- flipchart s flomasterima ili ploču i kredu
- papir, olovke
- pozvati jednu osobu koja će govoriti o svojim životnim snovima

<p>1. Uvod 5'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tko je od vas prošle noći ili prošlog tjedna nešto sanjao? - Je li to bio dobar ili loš san? - Koji je bio vaš najružniji san? - Koji je bio najljepši? <p>Naslov pouke u ovom tromjesečju glasi: Životni snovi. U njoj se prati Jakovljević život od njegova rođenja pa sve do smrti u Egiptu. Vidjet ćemo kakve veze imaju priče o Josipu i njegovoj braći sa snovima i životnim snovima.</p>	<p>Razgovor s tinejdžerima.</p>
<p>2. Snovi 8'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje vam riječi padaju na pamet koje imaju veze sa snovima? - Što prema vašem mišljenju znači rečenica: "Snovi su kao mjehurići od sapunice"? - Što vi mislite o snovima? <p>Ima različitih vrsta snova. Najčešće se razlikuju ovi: 1. snovi dok spavamo; 2. sanjarenje; 3. snovi o životu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tko od vas može ukratko objasniti o čemu se radi kod svake vrste snova? <p>U pouci 4you (stranica od ponedjeljka) možete naći različite citate. Pročitajte jedan citat i na kraju recite o kakvoj se vrsti snova ovdje radi.</p>	<p>Riječi se mogu napisati na flipchart ili na ploču.</p> <p>Napisati vrste snova na ploču te ih objasniti.</p> <p>Napisati natuknice ispod svake riječi.</p>

<p>3. Koji su tvoji životni snovi? 15'</p> <p>Svaki čovjek ima jedan ili više životnih snova koje želi ostvariti.</p> <p>Koji su vaši životni snovi? Uzmite papir i napišite što vam spontano padne na pamet; papir zatim stavite na sredinu.</p> <p>Kako bismo više saznali o životnim snovima i imali pomoć kada ozbiljno razmišljamo o njima, pročitat ćemo jedan tekst iz Biblije: Molim da netko od vas pročita Ivan 10,10: “Ja sam došao da ovce imaju život i da ga imaju u izobilju.”</p> <p>Vrijedi li sljedeća Pavlova uputa i za naše životne snove? “... nego sve provjeravajte, što je dobro, zadržavajte.” (1. Solunjanima 5,20.21)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Imaju li ovi biblijski tekstovi kakve veze sa životnim snovima? - Kakve? - Što je po vašem mišljenju važno kad razmišljamo o svojim životnim snovima? - Na što treba obratiti pozornost? - Kakvu ulogu ima Bog u našim životnim snovima? - Kako čovjek počinje ostvarivati životne snove? - Zna li neke primjere kada su se takvi snovi ostvarili? <p>Ispričajte te primjere – jeste li ih čuli od svojih poznanika?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jesu li se ispunili snovi vaših roditelja? A vaših djedova i baka? - Što biste preporučili nekome tko ima osjećaj da se njegov životni san nije ostvario? 	<p>Tinejdžerima podijeliti papire i (ako žele) neka ih anonimno ispune. Sakupiti ih i razgovarati o njima.</p> <p>Važno: Svaki životni san je važan – ne smije ga se omalovažavati.</p> <p>Otvoriti Biblije.</p> <p>Na ovoj stranici sakupiti primjere (i iz pouke 4you).</p>
<p>4. Osobno iskustvo 15'</p> <p>Sada vam želim pokazati kako se u realnosti treba odnositi prema životnim snovima. Nakon govora možete postavljati pitanja.</p>	<p>Bilo bi dobro da na ovom mjestu voditelj ili neka druga osoba ispriča svoje iskustvo – to može biti i starija osoba – o tome kako se u životu treba odnositi prema razočaranjima. Možete uzeti još jednu osobu koja je imala borbe u svom životu, ali ovaj put neku mlađu. Ima li razlika?</p> <p>Svatko u krugu čita jednu rečenicu, sve do završetka pjesme.</p>
<p>Zaključak 2'</p> <p>Zajedno ćemo pročitati tekst sa stranice ohrabrenja (str. 11, 4you)</p>	

Tema tjedna: **Jakov: Znam što želim**

Glavni cilj:

Jakov je znao što želi – ali se pritom koristio krivim sredstvima.
I ti smiješ znati što želiš. Ostvari svoje ciljeve s Božjom pomoći!

Kako ga postići:

- usporediti današnje i prijašnje vrijeme
- upoznati Jakova i njegove ciljeve i to prenijeti u naše vrijeme
- produbiti razumijevanje pomoću igrokaza

Pripremiti:

- listiće papira s napisanim vrijednostima koje međusobno dijele članovi obitelji (nedjelja – 4you, str. 20): prostor; hrana; novac; vrijeme; potpora; priznanje (pogledaj 1. točku)

<p>1. Uvod – raspodjela vrijednosti u obitelji 6'</p> <hr/> <p>Po prostoriji rasporediti listiće na kojima piše koje se vrijednosti dijele u krugu obitelji.</p> <p>Zadaće za tinejdžere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stani kraj papira na kojem se nalazi ono što najviše želiš u svojoj obitelji. - Stani kraj papira na kojem se nalazi ono čega imaš dovoljno u svojoj obitelji. - Stani kraj papira na kojem se nalazi ono čega bi tvoja majka trebala dobiti više. - Stani kraj papira na kojem se nalazi ono čega bi tvoj otac trebao dobiti više. - Stani kraj papira na kojem se nalazi ono zbog čega u tvojoj obitelji najčešće dolazi do svađa. - Stani kraj papira na kojem se nalazi ono što je po tvom mišljenju najbitnije za tvoju obitelj. 	<p>Uvodna igra.</p> <p>Uzeti teme iz pouka 4you, str. 20 i napisati ih na listiće papira.</p>
<p>2. Obitelj – danas i nekad 7'</p> <hr/> <p>Današnja tema govori o obitelji iz davnih vremena. Radi se o Izakovoj, Rebekinoj, Ezavovoj i Jakovljevoj obitelji. No, govorit ćemo i o današnjoj obitelji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Po čemu su se ondašnje obitelji razlikovale od današnjih? - Što je po vašem mišljenju bilo bolje, a što gore nego danas? 	<p>Eventualno brainstorming. Napisati različite misli na ploču.</p> <p>Otvoriti Biblije.</p>

<p>Neka netko pročita Postanak 25,24-28.</p> <p>Nekad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vidite li u ovim redcima neke opasnosti za skladan obiteljski život Izaka i Rebeke? - Zašto je to opasno i što se moglo učiniti da se opasnost izbjegne? <p>Danas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Za što si posljednji put želio dobiti “blagoslov” svojih roditelja? - Kako je to završilo? - Zašto je to nekada teško? 	<p>Primjena na naše vrijeme.</p>
<p>3. Znati što je dobro za mene !? 20'</p> <hr/> <p>Prije: U Izakovoj obitelji postojao je netko tko je mislio da točno zna što je za njega dobro: Jakov. Sada ćemo kratko odglumiti o čemu je razmišljao.</p> <p>Danas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koliko si uvjeren da je ono što želiš dobro za tebe? - Bi li volio biti još uvjereniji da je to dobro za tebe? - Koje ti tri stvari pritom mogu biti od pomoći? <p>Prije: Jakov se svim sredstvima borio za ono što je želio. Sada ćemo odglumiti ovu ulogu iz Ezavove perspektive – što je Ezav mislio i osjećao?</p> <p>Danas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što si ti sve spreman učiniti da postigneš svoj cilj? - Što nikada ne bi učinio da postigneš svoj cilj? <p>Zamisli da si prijatelj ili prijateljica Izakove obitelji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što bi odgovorio na Rebekine, Jakovljeve, Ezavove i Izakove izjave? 	<p>Dramski prikaz: Jakov razmišlja o svojoj budućnosti.</p> <p>Nastavak dramskog prikaza.</p> <p>Nastavak dramskog prikaza.</p> <p>Nastavak dramskog prikaza.</p>
<p>4. Odgovor na tjedni zadatak u pouci 10'</p> <hr/> <p>Prije: Jakovljeva i Ezavova priča razvija se u obiteljsku dramu. Sada ćemo odglumiti 6 različitih situacija iz njihove priče. Podijelit ćemo se na taj način da svatko prikaže nešto.</p>	<p>Preslikati str. 27 iz pouka 4you, te dati da se oboji (ako su mladi to već napravili kod kuće, onda porazgovarati o njoj).</p>

<p>- Tko vam je najsimpatičniji u ovoj priči? Jakov, Ezav, Izak ili Rebeka?</p> <p>Danas:</p> <ul style="list-style-type: none">- Što mislite, dolazi li i danas do sličnih drama?- Što je drugačije? <p>5. Zaključak 4'</p>	<p>Uputa: Scene mogu biti improvizirane, tako da sudionici u parovima glume jednu scenu.</p> <p>Razgovor.</p>
<p>Pogledajmo stranicu ohrabrenja (str. 24) i pročitajmo tekst.</p> <ul style="list-style-type: none">- Možete li ovaj tekst ponoviti svojim riječima?- Kako ga razumijete? O čemu govori?	<p>Zaključni razgovor.</p>

Tema tjedna: **Jakov: Bog je prisutan**

Glavni cilj:

Bog je prisutan u svakoj životnoj situaciji.

Kako ga postići:

- izvesti dramski prikaz čiji će smisao biti prenesen u današnje vrijeme. Ovaj dramski prikaz treba jasno prikazati situacije u kojima se nalazio Jakov
- promatrati sliku
- na velikom papiru ispisati misli koje nam daju hrabrost

Pripremiti: Pozornost! Obvezno planirati dovoljno vremena za promatranje slike (pogledaj 3. točku)

- sapunicu (kupiti ili osobno napraviti), slamčice
- flipchart i ploču
- sliku sa str. 34 u poukama 4you
- papire veličine A4, olovke, eventualno vodene boje

<p>1. Početak – mjehurići od sapunice 5'</p> <p>Svaki sudionik dobiva jednu slamčicu, te svi pušu u veliku posudu u kojoj se nalazi sapunica kako bi nastalo puno mjehurića.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što vam u ovom trenutku pada na pamet? - Jesu li snovi samo mjehurići od sapunice? - Što mislite o tome? <p>Mnogi ljudi sanjaju intenzivnije kada proživljavaju uzbudljive situacije. Kada čovjek proživljava neku veliku promjenu, ona može postati predmet njegovih snova.</p>	<p>Mjehurići od sapunice: Mješavinu pripremiti nekoliko dana prije te je ostaviti da stoji: četvrtina čajne žličice sredstva za pranje posuđa, pola čajne žličice vode, jedna čajna žličica šećera, malo boje za hranu, jedna kapljica jestivog ulja.</p>
<p>2. Daleko od doma 12'</p> <p>Čitamo Postanak 27,41-44.</p> <p>Jakov je doživio veliku promjenu u svojem životu: oprostio se od doma. Takva promjena donosi strah i nesigurnost.</p> <p>Dramski prikaz: Rastanak Podijelit ćemo se u tri skupine. Svaka skupina treba pantomimom odglumiti rastanak. Svakoj skupini dati papirić na kojem piše njezina zadaća:</p>	<p>Otvoriti Biblije.</p> <p>Zadaća: Gledatelji mogu na kraju pokušati pantomimu opisati riječima. (Svaka skupina zna samo koja je njezina zadaća!)</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. skupina: Rastanak s jednim u skupini na taj način da ostali pokažu kako su zbog toga sretni: “Odlazi! Sretni smo što te više nećemo vidjeti!” 2. skupina: Rastanak s jednim u skupini na taj način da ostali pokažu kako ne žele da ode: “Ostani! Ne želimo da ideš!” 3. skupina: Rastanak s jednim u skupini onako kako to čine odrasli: “Žao nam je što odlaziš, ali smo sretni da si smogao hrabrosti krenuti svojim putem.” <p>- Što vam se u Jakovljevom slučaju i načinu na koji se morao oprostiti čini loše, a što dobro?</p>	<p>Razmišljanja tinejdžera napisati na flipchart ili na ploču. Usporediti dobre i loše strane.</p>
Jakovljevi rastanak	
Pozitivno	Negativno
<p>- Da ste vi bili na Jakovljevom mjestu, što bi za vas bilo najstrašnije, a što bi vas najviše ohrabrilo?</p> <p>Jakov po prvi put odlazi vrlo daleko od svojeg doma. On ne ide bez cilja, već se upućuje k svom ujaku Labanu kako bi si našao ženu. Sa sobom “nosi” blagoslov i savjete svojeg oca, te dobre želje i upute svoje majke.</p> <p>- Što će jednog dana, kada budete odlazili od svojeg doma, biti za vas važno? - Koliko je za vas važno da vaši roditelji vjeruju u Boga?</p>	
3. Brige u noći	20'
<p>Zajedno ćemo pročitati Postanak 28,11-13. Sada ćemo zajedno promatrati jednu sliku (4you, str. 34).</p> <p>1. Koji su dijelovi slike svjetlije obojeni?</p> <p>Jakovljeva glava i lice tvore svijetlo središte slike na tamnoj pozadini. Svijetle ljestve dodiruju Jakovljevu glavu, poput zraka svjetlosti. Kamen također ima svijetlu površinu – njega Jakov poslije postavlja kao spomenik.</p> <p>2. Kako na tebe djeluje način na koji Jakov spava? Što pokazuje njegov putnički štap?</p>	
<p>Otvoriti Biblije.</p> <p>Isprintati sliku ili je preslikati u toliko primjeraka da je svatko može vidjeti.</p> <p>Promatranje slike: Slika se može promatrati na puno različitih načina. Moramo shvatiti da ta sposobnost leži u nama. Zato voditelj treba potaknuti sudionike na promatranje, a ne odmah otkriti rješenje.</p> <p>Na velikom papiru ispisati misli sudionika te bez žurbe o njima porazgovarati.</p>	

Poput Jakova, ni ja ne bih mogao/la spavati. On više sjedi nego što leži. Osim toga, kamen mu služi umjesto jastuka. Izgleda kao da se želi odmoriti samo 5 minuta. To je možda pokazatelj da je Jakov još uvijek na putu, da još uvijek nije stigao kući. Osim toga, svoj putnički štap nije odložio sa strane – što bi učinio kad bi se spremao na spavanje – nego ga drži u ruci, kao da će mu svakog trenutka ponovno zatrebati.

3. Što prikazuju ruke?

Jakovljeva lijeva ruka je otvorena i spremna da nešto primi. Desna ruka opušteno visi prema dolje. Očito u ovom trenutku nešto dobiva.

4. Je li ovo za Jakova noćna mora ili lijep san?

Jakovljevo lice ne odaje strah, ali ne djeluje ni sretno. Ono je ozbiljno, ali otvoreno i opušteno. On je spreman za primanje Božje poruke.

5. Na slici nedostaju Jakovljeva stopala – gdje ih svejedno možemo vidjeti?

Na slici ne vidimo Jakovljeva stopala, ali zato vidimo njihove tragove. Jakov je na putu.

6. Ima li u tragovima nešto neobično?

Po njegovim bismo tragovima zaključili da je već pošao dalje, no on je još uvijek tu. To je neobično. Što bi moglo značiti? Možda da je njegov put već određen? Da samo prikuplja snagu za nastavak puta? Možda tragovi pokazuju da će ići dalje ili pak možda znače da Bog ide ispred njega? To bi onda značilo da tragovi koje vidimo uopće nisu njegovi.

7. U kojem će smjeru Jakov nastaviti svoje putovanje? Što to znači?

Jakov ide "prema gore". Znači li to da odsad u njegovom životu stvari idu prema gore (prema boljem), ili da se treba popeti na nešto (doživjeti još jednu poteškoću)?

8. Je li naš umjetnik izostavio nešto što se nalazi u biblijskom tekstu? Zašto?

Bog nije prikazan. Iz Biblije znamo da Jakov na drugom kraju ljestava vidi Boga.

9. Djeluju li ljestve na tebe tako da ti uljevaju hrabrost ili djeluju zastrašujuće?

<p>Pročitat ćemo Božje obećanje iz Postanka 28,13-15. Bog se ne skriva. Za Jakova je ovo bilo vrijeme nemira, bijega i promjena u njegovom životu. No u snu mu je postalo jasno da je Bog s njim! Bog izvršava svoja obećanja! On ovdje ponavlja blagoslov koji je dao Abrahamu.</p>	<p>Otvoriti Biblije.</p>
<p>4. Zaključak 8'</p> <hr/> <p>Pronađite u Postanku 28,13-15 jednu promjenu koja je vama najpotrebnija u životu. Napišite tu rečenicu što većim slovima kao ohrabrenje na papir veličine A4. Ako želite, upotrijebite svoju maštu i ukasite ovaj papir.</p> <p>Onaj tko je gotov, može svoj papir pričvrstiti na zid.</p> <p>Na kraju ćemo slušati ili pjevati pjesmu “Nebo se otvara iznad svijetu”.</p>	<p>Sudionici u sebi čitaju biblijski tekst.</p> <p>Ako je ostalo dovoljno vremena, za ukrašavanje papira možete upotrijebiti vodene boje. Ako je ostalo malo vremena, rečenicu možete napisati flomasterima.</p>

Tema tjedna: **Lea: Željela sam ljubav i otkrila svoju snagu...**

Glavni cilj:

Važno je naći svoje mjesto u životu i otkriti jače strane.

Kako ga postići:

- igrati se sa slagalicama
- proučiti povijest o Lei
- razmišljati o tome kako se boriti protiv zavisti

Pripremiti:

- jednostavnu slagalicu s najviše 12 dijelova. Od toga dva dijela ne spadaju u slagalicu, već su različito obojena (pogledaj 1. točku)
- nacrtati povećanu križaljku iz pouka 4you
- olovke i papir, ploča

<p>1. Uvod 8'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koliko brzo možete složiti ovu slagalicu? Svaki dio ima svoje mjesto, svaki dio je važan. Slagalice je nedovršena ako nešto nedostaje. - Ovdje su dijelovi koji nedostaju. Je li važno što ovi dijelovi nisu tako šareni kao ostali? <p>Nije važno biti isti kao i svi ostali. Važno je naći pravo mjesto u životu. Kada to postignemo, tada smo sretni i radosni.</p>	
<p>2. Uspoređivanje s drugima – Lea ipak nalazi svoj put! 15'</p> <p>Moram li se uspoređivati s drugima?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jesi li već doživio takvo što? - Činiš li to katkad i sam? <p>Danas ćemo razgovarati o mladoj ženi za koju je uspoređivanje sigurno bilo bolno i koja je često osjećala da živi u sjeni svoje ljepše sestre. Sada ćemo vidjeti je li se njezin život tako i nastavio.</p> <p>Zajedno ćemo pročitati Postanak 29,16.17.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koliko je vama važna ljepota? - Je li ljepota jamstvo za sreću? Jeste li nekoga tek nakon dužeg vremena počeli smatrati lijepim? <p>Pročitat ćemo Postanak 29,18-24.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što mislite o ovoj priči? - Kako su se osjećali Lea, Rahela, Jakov i Laban? - Što je svatko od njih morao svladati u ovoj situaciji? - Ako u nekoj situaciji nešto krivo krene, mora li tako i završiti? - Može li iz takvih situacija ipak izići nešto dobro? 	<p>Razgovor s tinejdžerima.</p> <p>Uspoređivanje: Lea i mi!</p> <p>Otvoriti Biblije. Dati da se pročitaju svi predloženi tekstovi.</p>

- Je li netko od vas već doživio nešto takvo?
- Kada uspoređujete Leu i Jakova, tko je od njih dvoje veći pehist? Zašto?
- Kakav biste savjet dali Lei u ovoj situaciji?
- Što biste savjetovali svojem prijatelju koji ima osjećaj da nema sreće u životu?
- Što bi mu moglo pomoći?
- Možete li navesti neke primjere?

Važno je primijetiti da Lea nije odustala.

- Što je promijenilo Leinu situaciju?
- Što znače imena Leinih sinova?

Čitamo Postanak 29,31-35.

- Primjećujete li promjenu u Leinom ponašanju?

3. Što pomaže protiv zavisti?

9'

Možemo pretpostaviti da je Lea često zavidjela svojoj lijepoj sestri te da je bila ljubomorna na nju. Ni mi nismo imuni na zavist.

- Da li si već bio zavidan?
- Na koga?
- Što pomaže protiv zavisti?

Napisat ćemo na ploču što nam pomaže protiv zavisti. Nakon toga ćemo razgovarati o tome.

Kao u Leinom slučaju, i mi moramo pronaći svoje mjesto u životu i svoje jake strane. Nakon toga nas drugi neće moći učiniti nesigurnima. Bog nam želi pomoći u ovom procesu u kojem bolje upoznajemo sami sebe.

Brainstorming na ploči.

Razgovor.

4. Svih 12 Jakovljevih sinova u križaljci

8'

U svoj toj zavrzlami Jakov je dobio 12 sinova.

Sada ćemo u ovoj križaljci pokušati pronaći i ispisati sva njihova imena.

Uvećati križaljku iz pouka 4you na str. 47 te je ispuniti.

5. Zaključak

5'

Sada ćemo nekoliko trenutaka u tišini razmišljati o tome koje nam sve pouke pruža priča o Lei.

- Što možete osobno iz nje naučiti?

Tišina... razmišljanje i zatim molitva za kraj.

Tema tjedna: **Jakov: Božji blagoslovi zadivljuju**

Glavni cilj:

Blagoslov je divna prilika u kojoj možemo osjetiti Božju dobrotu i prisutnost u našem životu.

Kako ga postići:

- definirati blagoslov u pitanjima i razgovoru
- raspravljati u 2 skupine o tome kako dobivamo blagoslove
- razgovarati o Jakovljevoj borbi s Bogom

Pripremiti:

- rođendanske čestitke na kojima su napisani blagoslovi (pogledaj 1. točku)
- flipchart i flomastere ili ploču i kedu
- za kutiju blagoslova: kutije šibica, šareni papir, ljepilo, olovke, etikete, lijepu vrpcu za poklon od koje će se poslije napraviti mašna

<p>1. Uvod 5'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koja vam se rođendanska čestitka najviše sviđa? - Koje vam se čestitke ne sviđaju? 	<p>Po prostoriji raširiti rođendanske čestitke.</p>
<p>2. Blagoslov – što je to? 15'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što je blagoslov? Ovo pitanje postaviti ćemo trima osobama u crkvi. Složite se u parove po dvoje i pokušajte ne smetati za vrijeme proučavanja pouke. Postavite pitanje onima koje sretnete na hodniku, onima koji su upravo došli ili pak onima koji sjede negdje sa strane. Ako takvih nema, pitajte učitelja u razredu smijete li postaviti jedno pitanje svima u razredu. - Što ste otkrili? - Što mislite o izrazu “želim ti puno blagoslova”? - Mislite li da postoji razlika ako vam netko zaželi “puno blagoslova” i “puno sreće”? - Što je blagoslov značio u Starom zavjetu? <p>Na ploču ćemo napisati ono što nam padne na pamet na pitanje o tome što je za ljude iz Starog zavjeta značio blagoslov.</p> <p>Je li danas drugačije? Sada ćemo usporediti napisane izjave.</p>	<p>Postavljanje pitanja ljudima u crkvi.</p> <p>Ispisivanje odgovora na ploči ili na papiru.</p> <p>Mogući odgovori: djeca, bogata žetva, zaštita u nevolji, bogatstvo, mnogo stoke, posjedovanje zemlje, hrana, mudrost, dobar bračni drug, sigurnost, mir, dobro podrijetlo, velika obitelj, pobjeda neprijatelja u ratu, dug život itd.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Na koji se način može dobiti blagoslov? <p>Rasprava “za ili protiv”: Podijelit ćemo se u dvije skupine. Jedna skupina treba zastupati mišljenje da se Božji blagoslovi dobivaju samo kada se služi Bogu.</p> <p>Druga skupina zastupa mišljenje da se blagoslovi ne mogu “zaraditi”.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što je točno? - Kako to možemo reći u jednoj rečenici? - Mogu li ja nešto učiniti da me Bog blagoslovi? 	<p>Voditelj treba poticati diskusiju tako da jasno iznosi suprotna mišljenja.</p>
<p>3. Jakov 10'</p> <hr/> <p>Zajedno ćemo pročitati ono što stoji u oblačiću na stranici od utorka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zašto je Jakov bio tako blagoslovljen? - Što mislite? <p>Čitamo Postanak 32,23-31.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zašto je Bog napao Jakova? - Koji je smisao toga? <p>Pročitat ćemo odlomak u kojem se nalazi “prijevod” na str. 55 i 56 u poukama 4you.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kako sada objašnjavate misao ovog događaja? - Bog je Jakova stvarno “srušio”. Je li nakon toga kod Jakova došlo do neke promjene? Kakve? - Je li za Jakova to bio blagoslovljen susret? <p>Nedugo nakon ovog susreta dolazi do pomirenja između Jakova i Ezava. Blagoslov spaja ljude koji su nekoć bili u svađi!</p>	<p>Dati nekome da pročita tekst.</p> <p>Razgovor i diskusija s tinejdžerima.</p> <p>Otvoriti Biblije.</p> <p>Nastaviti razgovor.</p>
<p>Zaključak 15'</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - Što vi možete u svojem životu navesti kao blagoslov? - Na koji ste način posljednji put bili blagoslovljeni? - Jeste li to doživjeli kao slučajnost, ili kao nešto što dolazi od Boga? - Koji vam se blagoslov najviše sviđa na stranici ohrabrenja (str. 57)? - Možete li nabrojiti još neke blagoslove? 	<p>Razgovor.</p>

<p><u><i>Moja kutija blagoslova i ohrabrenja</i></u></p> <p>Napravit ćemo malu kutiju blagoslova koja će nas svaki dan sjećati na to koliko se Bog brine za nas.</p> <p>Na mali papirić napisati jedan blagoslov i zatim ga staviti u kutiju šibica. Kutiju treba zatvoriti, zalijepiti, ukasiti i oko nje zavezati mašnu. Osim blagoslova, može se napisati sljedeće:</p> <p style="text-align: center;"><i>Ispunjen ljubavlju</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Kada si sretan ili pak neraspoložen, uzmi ovaj poklon i sjeti se da se Bog brine za tebe.</i></p>	<p>Slaganje kutija od gore navedenih materijala.</p>
---	--

Tema tjedna: **Ezav: Svađa među braćom**

Glavni cilj:

I mi ćemo u svojem životu biti prevareni. Možda smo to već i doživjeli. U takvoj je situaciji jako važno pomirenje kako bismo bili oslobođeni gorčine i nastavili živjeti u miru.

Kako ga postići:

- sudjelovati u igri koja će tinejdžerima dati osjećaj da su prevareni
- razgovarati o priči o Ezavu i pouke primijeniti na vlastiti život
- donijeti zaključke

Pripremiti:

- namještene karte – uzeti već gotove karte, ili ih pak vlastoručno napraviti
- kekse (kao “nagrade”)
- listiće
- olovke

<p>1. Uvod 12'</p> <p>Objašnjenje igre: Onaj tko izvuče “crvenu kartu”, dobiva kao nagradu keks. Ako izvuče “crnu kartu”, ne dobiva ništa. Da bismo provjerili jesu li svi shvatili igru, ja ću podići prvu kartu (koja mora biti “crna”), te ću je svima pokazati: hoću li dobiti keks? S drugom ću kartom napraviti isto – ova je crvena – sada ću dobiti jedan keks. Sada vi iskušajte svoju sreću!</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kako je biti prevaren? - Kako ste se osjećali u ovoj igri? - Recite što ste mislili i osjećali. - Jeste li već kada bili teško prevareni? - Kako? Zašto? 	<p>Smisao igre: Ova “igra” tinejdžerima omogućava da na svojoj koži osjete kako je biti prevaren. Ovo iskustvo svima daje mogućnost da se osjećaju poput Ezava.</p> <p>Tijek igre: Voditelj tinejdžerima predlaže igru u kojoj oni, ako imaju sreće, mogu nešto osvojiti, ili u najgorem slučaju ostati praznih ruku. Sudjelovanje je za sve besplatno – to znači da nitko ne može ništa izgubiti. Voditelj uzima pripremljen snop karata koji se sastoji samo od “crnih karata” (npr. pik i križ). Jedina iznimka je druga karta odozgo, koja je “crvena” (srce ili karo)! Tinejdžeri će brzo shvatiti da je u pitanju prijevara.</p>
<p>2. Priča o Ezavu 15'</p> <p>Ezav je bio čovjek za koga bi se moglo reći “da ga je život prevario”. Zašto?</p> <p>Zadatak: Zajedno ćemo sastaviti “listu prijevara” u Ezavovom životu. Na jedan listić napisat ćemo jednu situaciju te je poslije staviti pokraj “crne karte” (iz igre s početka).</p> <p>Tko se od vas sjeća jednog događaja iz Ezavovog života koji za njega baš nije bio pretjerano sretan (u kojem je bio “prevaren”)?</p>	<p>Ponavljanje priče o Ezavu.</p> <p>Moguće situacije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rođenje: pri samom rođenju, njegov se brat čvrsto drži za njegovu petu. 2. Ezavova majka više voli njegovog brata nego njega (dobio je malo ili nimalo majčine ljubavi). 3. Prodaja “prava prvorođenca” za varivo od leće.

<p>3. Odnos prema vlastitim roditeljima i braći 13'</p>	<p>4. Jakov se majčinom pomoći i lukavstvom domogao očevog blagoslova koji je bio namijenjen prvorođencu.</p> <p>5. Pošto se oženio dvjema "krivim" ženama, koje se nisu sviđale njegovim roditeljima, izgubio je i očevu naklonost.</p> <p>6. Ezav zatim za ženu uzima još jednu ženu koja odgovara očekivanjima njegovih roditelja. No rezultat je svejedno neizvjestan budući da je odnos s roditeljima već poremećen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Kako se slažete sa svojom braćom/sestrama? - U kakvim ste odnosima s njima? - Ako nemate braću/sestre: što primjećujete kod ostalih koji imaju braću i sestre (npr. u crkvi)? - Koliko vam znače vaši roditelji? - Imate li katkad osjećaj da se vaši roditelji nepravedno odnose prema vama? - Zbog čega se to događa (koji su razlozi)? - Kako se trebamo odnositi prema svojim lošim iskustvima? - Možemo li naučiti nešto od Ezava? - Što vam pokazuje priča o Ezavu? Na koji način se možete osloboditi prijevare? - Kako je Ezav mržnju koju je godinama osjećao, uspio pretvoriti u bratsku ljubav? 	<p>Razgovor s tinejdžerima.</p> <p>Voditelj može pričati o vlastitim iskustvima sa svojim roditeljima i braćom.</p>
<p>Zaključak 5'</p> <p>Zajedno ćemo pročitati Postanak 33,1-15.</p> <p>Oba brata su nakon duge svađe napravila korak prema drugome i tako je došlo do pomirenja.</p> <p>Važna pouka iz Ezavove životne priče je ova: Ezav se pomirio sa svojim životom i sa svim nesrećama koje su ga pratile, i to ga je oslobodilo.</p> <p>Na kraju ćemo zajedno pojesti kekse: to će biti znak pomirenja nakon prijevare.</p> <p>I mi ćemo se naći u situacijama kada ćemo biti prevareni. Vrlo je važno da se pomirimo kako bismo mogli nastaviti živjeti slobodno.</p>	<p>Otvoriti Biblije.</p>

Tema tjedna: Opasni snovi?!

Glavni cilj:

Životni snovi su važni, ali ponekad mogu biti opasni za nas i za našu vezu s Bogom. Bog nam želi pomoći da održimo ravnotežu.

Kako ga postići:

- započeti izazovnim uvodom
- napisati listu životnih snova sudionika i razgovarati o mogućim opasnostima koje ti snovi mogu donijeti
- razgovarati o Božjoj pomoći, koji sve može ponovno dovesti u ravnotežu
- kreativni rad

Pripremiti:

- mišolovku (pogledaj 1. točku)
- 1 kunu (pogledaj 1. točku)
- listiće i olovke (pogledaj 3. točku)
- vagu koju je vođa sam složio: npr. letvica ispod koje je u sredini postavljen mali drveni valjak itd. (pogledaj 3. točku)
- drugu vagu za pokus: stabilnu drvenu ploču – okruglu ili u obliku kvadrata – na koju svi tinejdžeri mogu stati (pogledaj 3. točku)
- lopticu za tenis (pogledaj 3. točku)
- škare (pogledaj 4. točku)
- ljevilicu (pogledaj 4. točku)
- debeli karton (pogledaj 4. točku)
- male polukugle od drveta (pogledaj 4. točku)

Važno: Na susret mladih trebalo bi donijeti već prije pripremljen primjerak "trokutaste vage".

<p>1. Uvod 6'</p> <p>- Što sam sve spreman žrtvovati za svoje životne snove?</p> <p>Zamislite da vam kažem: Ovdje na stolu može nam se ostvariti san o brzo zarađenom novcu. Tko od vas se usudi uzeti jednu kunu prstima samo jedne (!) ruke? Pritom se ne smijete koristiti nikakvim trikovima (npr. pridržavati napeti stremen u mišolovci). Onaj tko se uspije domoći kovanice a da se mišolovka ne aktivira, može zadržati kovanicu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je li ovo mudar izazov? - Što kažete na to? - Što biste savjetovali ostalima? <p>Životni snovi mogu početi od svršetka!</p> <ul style="list-style-type: none"> - Možete li se sjetiti životnih snova ljudi koji su se na kraju pokazali opasnim? (npr. istraživači, znanstvenici, političari itd.) 	<p>Razgovor.</p> <p>Na stolu stoji napeta mišolovka. U njoj se nalazi kovanica od 1 kune. Vođa: Pripaziti da netko stvarno ne pokuša uzeti kovanicu iz mišolovke!</p> <p>Zajednički razgovor.</p>
---	---

4. Zaključak	15'
<p>Kreativni rad: za sjećanje ćemo napraviti malu “trokutastu vagu”. Ona nas treba podsjećati na ravnotežu koju trebamo održavati u svojim životnim snovima.</p> <p>Koraci rada:</p> <ul style="list-style-type: none">- Svaki tinejdžer iz debelog kartona treba izrezati istostranični trokut, čije su stranice duge 10 cm.- Tri stranice trokuta bit će ovako označene:<ol style="list-style-type: none">1. stranica: “ja”2. stranica: “ti”3. stranica: “Bog”- U sredini trokuta treba napisati: “životni snovi”, i/ili nešto alternativno (kao npr. dom), što tinejdžerima predstavlja njihove životne snove. <p>Na kraju na donjoj strani (u sredini) treba prilijepiti drvenu polukuglu.</p>	<p>Ovdje voditelj može pokazati već prije pripremljen primjerak koji je donio na susret mladih.</p>

Tema tjedna: Josip: Istrgnut iz snova

Glavni cilj:

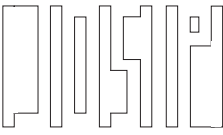
Zajedno s Bogom možemo vladati svojim životom. Bog gubitak može pretvoriti u dobitak.

Kako ga postići:

- napraviti sociogram kako bi se bolje razumjele obiteljske veze u Jakovljevoj obitelji
- razgovarati o Josipovim snovima i doživljajima
- primijeniti pouke na vlastiti život

Pripremiti:

- papir ili ploču na kojoj će biti pripremljena tajanstvena slika (pogledaj 1. točku)
- velike arke papira na kojima će biti skicirana Jakovljeva obitelj (pogledaj 2. točku)
- dovoljno elemenata za slaganje za sve tinejdžere (npr. dijelovi od kojih se može sagraditi određena igračka, figura itd. – pogledaj 2. točku)
- sociogram Jakovljeve obitelji
- crvene i plave olovke (pogledaj 2. točku)
- karte sa slikama Josipovih životnih snova (npr. Josip kao glava obitelji, moć, ugled...) i karte sa slikama tinejdžerskih životnih snova (novac, privlačna djevojka, slava, obitelj...) – (pogledaj 4. točku)
- za svakog tinejdžera 5 kuna u kovanicama – npr. 1+1+2+0.50+0.50 (pogledaj 4. točku)
- rubac: crni ili što tamniji (pogledaj 5. točku)

<p>1. Uvod 5'</p> <hr/> <p>- "Arheolozi" su na Istoku pronašli tajanstveni crtež koji se nalazi pred vama. Što bi on mogao značiti?</p> 	<p>Na početku dati mogućnost da se pogađa! Veliki arak papira pričvrstiti za donji i gornji rub ploče. Rješenje je: "Josip".</p> <p>Crtež se može pripremiti i na ploči.</p>
<p>2. Jakovljeva obitelj 10'</p> <hr/> <p>Kada razmišljamo o Jakovljevoj obitelji, tada vjerojatno pomislimo: Zašto bi bilo jednostavno kada može biti komplicirano?</p> <p>Svatko od vas sada će dobiti jedan veliki arak papira. Zamislite da je to velika prostorija. Uz to ćete dobiti puno različitih figurica od kojih se mogu slagati igračke. Imate samo dvije zadaće:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Predstavite sve članove Josipove obitelji. Pritom vrijede sljedeća pravila: <ol style="list-style-type: none"> a) članovi obitelji koji čine njezinu jezgru moraju biti postavljeni u sredinu prostora, b) što su članovi udaljeniji od jezgre obitelji, moraju biti postavljeni bliže rubu prostorije. <p>Ako ne znate napamet sve članove Jakovljeve obitelji, odgovor možete naći u Postanku 35,23-26.</p>	<p>Elementi od kojih se mogu slagati igračke (pogledaj gore).</p> <p>S obzirom na veličinu skupine, ova se zadaća može raditi u parovima po dvoje ili samostalno.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Josipova obitelj (Postanak 35,23-26) Glava obitelji: Jakov 1. žena: Lea 2. žena: Rahela Leini sinovi: Ruben, Šimun, Levi, Juda, Jisakar, Zebulun. Sinovi Leine sluškinje Zilpe (= Leini sinovi): Gad, Ašer Rahelini sinovi: Josip, Benjamin. Sinovi Raheline sluškinje Bilhe (= Rahelini sinovi): Dan, Naftali (polu)sestre: nepoznat broj.</p> </div>

2. Tko koga posebno voli unutar Jakovljeve obitelji? Ovdje vrijede sljedeća pravila:
- ako jedan član obitelji voli drugog člana obitelji, tada od prvog prema drugom nacrtajte **crvenu strelicu =>**. Ako se oba člana uzajamno vole, nacrtajte **crvenu strelicu u oba smjera <=>**.
 - ako jedan član obitelji s drugim članom nije u tako dobrim odnosima, nacrtajte **plavu strelicu =>** od prvog prema drugome. Ako se oba člana uzajamno ne slažu, nacrtajte **plavu strelicu u oba smjera <=>**.

3. Josip i njegovi snovi

10'

Sada ćemo pročitati Postanak 37,2-11.

- Da ste na Josipovom mjestu, biste li vi svojoj braći ispričali ove snove?
- Zašto biste? Zašto ne biste?
- Zašto je Josip to ipak učinio?
- Je li normalno da u krugu obitelji postoji nejednakost i nepravda? Što mislite o tome?
- Kojih se nepravdi iz svojeg djetinjstva možete sjetiti?
- Postoji li i danas nešto što vam se čini nepravедnim?
- Josip je postao izopćenik. Možda je razlog bio njegov odgoj. Na koji biste način vi odgajali svoju djecu da ne postanu izopćenici?

Otvoriti Biblije.

Kod ovog pitanja može se provesti "javno glasovanje".

4. Koliko su nam životni snovi važni?

15'

Na podu možete vidjeti različite slike.

Izaberite sliku koja po vašem mišljenju na najbolji način ilustrira sadržaj Jakovljevih snova.

- Zašto ste odabrali baš ovu sliku?

Zatim svi stavljaju sliku koju su izabrali u sredinu, te za nju dobivaju kovani novac.

Sada odaberite 1-3 slike koje odgovaraju vašim životnim snovima te za svaku sliku dajte onoliko novca koliko ona vrijedi za vas. Možete dati sav novac za jednu sliku ili ga pak podijeliti.

Voditelj stavlja različite slike na pod (pogledaj "Pripremiti").

Zajednički razgovor.

Prenošenje poruke na tinejdžere.

Razgovor.

5. Zaključak: Bog može gubitak pretvoriti u dobitak 5'	
<p>Tko može ukratko ispričati o čemu govori tekst od četvrtka (Postanak 37,12-14.18-25)? Što su Josipova braća učinila s Josipom?</p> <p>Izgleda da su Josipovi snovi, nakon njegovog “uhićenja” i prodaje kao roba, odjednom bili pokopani. Zato sada stavljam crni rubac preko slika i novca.</p> <p>Isto tako i naši snovi mogu (na neko vrijeme) biti pokopani. Je li to za Josipa bio kraj? Nije, jer se čvrsto držao Boga. Bog vidi puno dalje nego što Josip trenutačno može vidjeti. Božji putovi su za nas ponekad nerazumljivi. Ali On vodi one koji se drže Njega te neke naše životne snove blagoslivlja tako bogato da mi to ne možemo ni zamisliti!</p> <p>Što se dalje događa s Josipom? Više o tome saznat ćemo idući put.</p> <p>Za kraj ću staviti Bibliju na rub ovog rupca i umotati je u nju. Ako se čvrsto držimo za Boga, On može ostvariti naše snove!</p>	<p>Otvoriti Biblije.</p> <p>Simboličko prikazivanje situacije radi boljeg razumijevanja.</p> <p>Kada Bibliju umotamo u rubac, tada se ponovno mogu vidjeti slike naših životnih snova.</p>

Tema tjedna: Josip: Umjetnost odrastanja

Glavni cilj:

Bog blagoslivlja Josipovo odrastanje – On i danas želi tinejdžere blagosloviti u njihovom odrastanju.

Kako ga postići:

- razumjeti Josipovo odrastanje
- razmišljati o odrastanju u diskusiji “za i protiv”
- crtanje lente vremena

Pripremiti:

- veliki arak papira i olovke

<p>1. Uvod 7'</p> <hr/> <p>Sada ćemo izvesti jedan pokus.</p> <p>Okrenite se svojom desnom stranom prema zidu. Pritisnite desno stopalo i desni obraz na zid. Sada pokušajte podići lijevu nogu. Kladim se da nećete moći podići nogu s poda!</p> <p>Ideja: Najčešće je prvi korak najteži... Ali da bismo mogli napraviti taj prvi korak, moramo se odmaknuti od onoga što nam pruža oslonac i sigurnost.</p> <p>Ili/i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kako biste vi definirali odraslu osobu? Što za vas znači biti odrastao? 	<p>Pokus s tinejdžerima.</p> <p>Svima omogućiti da sudjeluju u pokusu!</p> <p>Razgovor.</p>
<p>2. Josipov život 8'</p> <hr/> <p>U Josipovom životu došlo je do drastične promjene.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tko može ukratko ispričati što se do kraja pouke od prošlog tjedna dogodilo s Josipom? <p>Zajedno ćemo pročitati što se dogodilo nakon toga u Postanku 37,26-28.</p> <p>Možemo pretpostaviti da je ovo za Josipa bio šok. Odjednom je ostao sam, bez oca koji se brinuo za njega i bez braće s kojom se natjecao. Došao je trenutak kada je Josip morao odrasti. O tome ćemo danas razgovarati.</p>	<p>Ukratko ispričati priču (do trenutka kada Josipa njegova braća namjeravaju ubiti).</p> <p>Dati tinejdžerima da ovaj tekst ispričaju ili pročitaju.</p>

3. "Odrasti" 20'	
<p>Kako bismo mogli postati samostalni, moramo se osloboditi onoga što nas zadržava i što nam je poznato (npr. roditeljski dom), te započeti samostalne korake.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje korake moraš prijeći na svojem putu prema samostalnosti? <p>Zajedno ćemo raditi na velikom arku papira.</p> <p>Napravite lentu vremena!</p> <p>Napišite događaje iz svoje prošlosti koji vam padnu na pamet na lentu vremena. Upotrijebite kratice.</p> <p>0 godina 5 godina 10 godina 15 godina 20 godina 25 godina</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koji se događaji još moraju dogoditi do postizanja potpune samostalnosti? - Kada je netko stvarno odrastao? - Kada razmišljate o svojem dosadašnjem i budućem životu, koje godine su za vas najvažnije? - Jesu one pred vama? - Jeste li sada u tim godinama? - Ili su one možda već prošle? <p>Sada je vrijeme za iznošenje vašeg mišljenja. S obzirom na to koje mišljenje imate, stat ćete pokraj stolice "za" ili stolice "protiv"! Tada ćete reći svoje mišljenje o određenom pitanju. Odgovore možete davati jedan drugome (na "za" i "protiv" stolici) i pritom slobodno proturječiti jedan drugome.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što je po vašem mišljenju dobro kada je čovjek odrastao? - Što je po vašem loše kada je čovjek odrastao? - Postoje li ljudi koji bi vam na vašem putu prema budućnosti mogli biti od velike pomoći? Da ili ne? 	<p>Pokazati skicu lente vremena na ploči (ili na papiru).</p> <p>Tinejdžerima dati arke papira.</p> <p>Primjeri: naučio puzati, naučio hodati, naučio govoriti, početak škole itd.</p> <p>Potaknuti slobodnu diskusiju.</p> <p>Postaviti dvije stolice: "za" i "protiv".</p> <p>Ako ovu aktivnost radite prvi put, morate objasniti kako se izvodi.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Pomaže li vam crkva u vašem odrastanju? Da ili ne? - Pomaže li vam Bog u vašem odrastanju? <p>4. Zaključak 10'</p>	
<p>Na koji način je Josip odrastao? Sada ćemo glumiti Josipa i osobu koja mu daje savjet. Što bi on rekao o svojem odrastanju? Što bi mu savjetovala druga osoba?</p> <p>Svatko od vas tko želi, može sada Boga zamoliti da ga blagoslovi u njegovom odrastanju, baš kao što je blagoslovio i Josipa.</p>	<p>Razgovor/dramski prikaz.</p> <p>Završna molitva s molbom za pomoć pri odrastanju.</p>

Tema tjedna: Josip: Nepravедno osuđen

Glavni cilj:

Život se sastoji od niza uspjeha i padova. Ali Bog vidi našu budućnost i nosi nas u trenucima kada se čvrsto držimo za Njega.

Kako ga postići:

- kroz igru u kojoj će mladi shvatiti što je to kušnja
- napisati listu osobina koje čine snažan karakter
- svaki tinejdžer treba napisati priču o Josipu kako bi bolje razumio njegov život
- razumjeti da je Bog prisutan u našim usponima i padovima

Pripremiti:

- "kušnje" (npr. čokoladu, kekse, kinder-jaja, novine za mlade, prijenosno računalo s nekom igricom itd.)
- ploču i kedu ili whiteboard i flomastere
- papir A4 za sve tinejdžere

	<p>Prije početka susreta mladih: Na stol postaviti "kušnje" (npr. čokoladu, kekse, kinder-jaja, novine za mlade, prijenosno računalo s nekom igricom itd.). Hrana mora biti načeta kako se mladi ne bi previše sustezali da je počnu jesti. Voditelj treba namjerno zakasniti, da bi tinejdžeri neko vrijeme bili bez nadzora i tako pali u "napast". (Hrana se može pojesti na svršetku programa!)</p>
<p>1. Uvod 12'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Što se dogodilo? - Od svega što je bilo rašireno na stolu, što je za vas bilo najveća kušnja? - Kako biste vi definirali riječ "kušnja"? <p>Pokušajte nekome objasniti što znači riječ "kušnja" a da pri objašnjavanju ne upotrijebite tu riječ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kada je lako oduprijeti se kušnji, a kada nije? <p>U današnjoj ćemo pouci govoriti o kušnjama i o tome kako im se možemo oduprijeti.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - Kako je bilo kod Josipa? - Kako je kod vas? <p>Zajedno ćemo pročitati Postanak 39,21-23. Što se dogodilo?</p> <p>Zaključak – Bog vidi dalje od nas 5'</p>	<p>Potaknuti otvorenu diskusiju i različita gledišta.</p> <p>Važna uputa!</p> <p>Pročitati tekst sa stranice ohrabrenja ili zamoliti nekoga drugoga da ga pročita. Možete dati da ga svi uglas pročitaju.</p>
<p>Bog ima savršen pregled, On vidi u daljinu. Za razliku od Njega mi vidimo samo svoj problem. Za Njega teške situacije nisu nikakva prepreka. Dosad se Josipov život činio kao niz uspona i padova. U zatvoru je ponovno dotaknuo dno. No, i tu se držao Boga, ali se i Bog držao njega. Idući tjedan završit će priča o Josipu, ali ja mislim da je ona važna i za naš život i da je zato nećemo tako brzo zaboraviti.</p> <p>Za kraj ćemo pročitati tekst sa stranice ohrabrenja.</p>	

Tema tjedna: Kako Bog sa mnom, tako ja s tobom!

Glavni cilj:

“Kako Bog sa mnom, tako ja s tobom!”

Kako ga postići:

- zaključiti da svako djelovanje ima svoje posljedice
- obraditi životnu priču o Josipovim djelima u svjetlu Biblije i prenijeti je u današnje vrijeme
- ponoviti priču o Josipu kroz igru

Pripremiti:

- projektor
- ploču i kredu ili whiteboard/flipchart i flomastere
- glazbenu liniju i CD s ugodnom glazbom

<p>1. Uvod 10'</p> <hr/> <p>Kako rob mora okrenuti polugu da bi podigao kamen? Koje je rješenje ovog zadatka?</p> <p>Zamislite okolnost u kojoj rob</p> <ol style="list-style-type: none"> namjerno spušta kamen. namjerno kamen podiže – zašto to čini? <p>Naša djela imaju dobre ili loše posljedice. Kada bismo mogli vidjeti posljedice svojih djela, tada bismo točno znali što trebamo činiti.</p>	<p>Ideja: Kako biste privukli pozornost cijele skupine, sliku možete pokazati pomoću projektor.</p> <p>Rješenje: b) – ako je rob okreće u tom smjeru, kamen će se podići.</p>
<p>2. Nobody postaje VIP 10'</p> <hr/> <p>Zajedno ćemo pročitati Postanak 41,1-46.</p> <p>Josip ima tek 30 godina, a po važnosti je druga osoba u Egiptu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kada biste vi imali toliko moći u svojoj zemlji, kako biste je iskoristili? - Trebaju li se po vašem mišljenju kršćani angažirati u politici? <p>Čitamo Postanak 42,6-22.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kako vam se sviđa Josipovo ponašanje? 	<p>Otvoriti Biblije.</p> <p>Razgovor s tinejdžerima</p> <p>Važno: Prvo treba pročitati biblijski događaj, a tek onda ga primijeniti na naš svakidašnji život.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Kada biste se vi kao Josip imali priliku osvetiti onima koji su vam učinili zlo, što biste učinili? - Je li lako oprostiti nekome tko je nepravedno postupao s vama? <p>Tko može ukratko ispričati što se dogodilo kada se Josip otkrio svojoj braći nakon što su po drugi put došla u Egipat kupiti žito? Pokušajte odglumiti osjećaje koje su imala Josipova braća u “bratskom razgovoru”!</p>	<p>Motivirati tinejdžere da na temelju Biblije rekonstruiraju priču.</p>
<p>3. S Bogom u dobru i zlu 10'</p> <hr/> <p>Čitamo biblijski tekst od četvrtka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kada vidite na koji način se završila ova priča, što vam dolazi na pamet? <p>To je kao film sa sretnim svršetkom.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sada kada bolje razumijete Josipovu životnu priču, biste li se zamijenili s njim? - Zašto da? - Zašto ne? <p>Josip nije ogorčen na svoju braću ni na svoju životnu priču. Zašto? Poslije, kada je sve završilo, jedna stvar mu je postala jasna.</p> <p>Pročitat ćemo biblijski tekst od petka.</p> <p>Josip sada vidi da je Bog preko njega trebao pomoći mnogim ljudima te da ga je štiti na njegovom putu. On sa svojom braćom postupa prema načelu “Kako Bog sa mnom, tako ja s vama!” Ovaj životni moto trebali bismo i mi primijeniti u svojem životu.</p> <p>Još jednom razmislite o Josipovoj životnoj priči, te na ploču napišite natuknice kao odgovore na sljedeće pitanje.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kada biste Josipa trebali opisati jednom riječju, koju biste riječ upotrijebili? 	<p>Dramski prikaz.</p> <p>Priča sa sretnim svršetkom.</p>
<p>Zaključak 15'</p> <hr/> <p>Na kraju ćemo odigrati igru o Josipu. Jedna osoba treba na ploču nacrtati jedan pojam iz priče o Josipu, dok drugi poga-</p>	<p>Dati pola minute vremena da mladi razmisle o natuknicama. Eventualno pustiti glazbu. Natuknice napisati na ploču, flip-chart ili whiteboard. Ostaviti ih da stoje na ploči bez komentara.</p>

<p>đaju o kojem se događaju radi. Skupina koja je prva pogodila o kojem se pojmu radi, dobiva jedan bod. Ta skupina zatim crta idući pojam.</p>	<p>Voditelj treba pripremiti papiriće na kojima se nalaze pojmovi koje tek treba otkriti. Mogući pojmovi: Rahela i Lea; 12 braće; Ruben; Benjamin; vreće žita; zdenac; trgovci; Potifarova žena; Josipovi snovi; peharnik ili glavni pekar u zatvoru; pekarnikov san; faraonov san, itd.</p>
---	--

Tema tjedna: **Jakov: Život, umiranje, smrt – što slijedi nakon toga?**

Glavni cilj:

Svi ljudi susreću se sa smrću – ona je dio života na Zemlji. No Isus je pobijedio smrt!

Kako ga postići:

- iznijeti osobne doživljaje i starozavjetne događaje na temu smrti
- razumjeti da je smrt dio života
- izvesti dramski prikaz u kojem će mladima biti pokazano da Isusova vijest daje nadu

Pripremiti:

- gumene lopte
- whiteboard/flipchart i flomastere ili ploču i kedu
- pouke 4you za sve prisutne
- Biblije

<p>1. Uvod 5'</p> <p>Sad ću istodobno baciti više lopti, ali nema dovoljno lopti za sve vas. Onaj tko ne uspije prvi put uhvatiti loptu, bit će “bolestan”. Onaj tko drugi put za redom ne uhvati loptu, bit će “mrtav” i prema tome ispada iz igre.</p> <p>Ovdje je “smrt” samo igra – a u životu je to vrlo ozbiljno i tužno.</p>	<p>Ako je prisutno 5 tinejdžera, uzmite 3 lopte. Igra se ponavlja toliko dugo dok najmanje 2 tinejdžera ne budu “mrtva”. Uzmite male lopte koje se dobro odbijaju i skaču.</p>
<p>2. Tužno je kada netko umre 10'</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jeste li već doživjeli nešto što je imalo veze s umiranjem ili smrću? - Zašto smo tako žalosni kada netko umre? <p>Zajedno ćemo pročitati oblačić motivacije na stranici od nedjelje. “Tko je voljen, nikad ne umire.” (Hemingway)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumijete li ovu rečenicu. Je li to istina? <p>Zajedno ćemo pročitati Postanak 49,29–50,3.</p> <p>Jakov je na samrti. On je, kao i njegov otac, poluslijep, slab i jako star.</p> <p>Očevi vjere, Abraham, Izak i Jakov, doživjeli su “duboku starost”.</p>	<p>Čitati iz Biblije.</p> <p>Abraham: 175 godina; Izak 180 godina; Jakov 147 godina.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Tko zna koliko su bili stari? - Da je Jakov danas umro, kada bi bio rođen? - Što mislite, je li čovjek sit života kada tako dugo živi? Kada bi vama bilo dovoljno života? <p>Za Abrahama piše da je bio “sit života”.</p> <p>Podijelit ćemo se u dvije skupine. Uzmite jedan list papira i olovkom ga podijelite u dva stupca. Zadaća glasi: zajedno pažljivo pročitajte tekst iz Biblije u Postanku 49,29–50,10 i u prvi stupac napišite ono što i mi danas radimo, a u drugi stupac ono što vam se čini neobičnim i što danas više ne radimo.</p> <p>Sada ćemo usporediti rezultate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Možete li zamisliti način na koji ćete jednoga dana biti pokopani? - Što mislite o izložbi “Körperwelten”¹ i o plastinaciji leševa? <p>3. Je li smrt dio života? 15'</p>	<p>Izračunati unatrag 147 godina počevši od aktualnog datuma.</p> <p>Dati otprilike 6 minuta vremena. Ako ima dovoljno mjesta u prostoriji, parove po dvoje mladih podijeliti na taj način da u miru mogu diskutirati.</p> <p>Rezultati se mogu napisati i na ploču u dva stupca.</p> <p>Jednako Drugačije (ukratko objasniti izložbu Körperwelten)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Vrijedi li razmišljati o smrti? - Trebaju li se mladi ljudi kao što ste vi baviti ovakvim razmišljanjima, ili je to za starije osobe? - Tko je od vas prikupio izjave odraslih osoba o smrti? (pogledaj pouke 4you, stranica od utorka) Koje? <p>Pročitat ćemo Propovjednik 3,19.20.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je li smrt dio života? - Je li smrt dio i vašeg života? <ol style="list-style-type: none"> 1. Smrt je dio života zato što... 2. Smrt ne može biti dio života zato što... <p>Sada ćemo sudjelovati u diskusiji “za i protiv”. Tko će braniti argumente “za”, a tko “protiv”? Ja ću biti voditelj diskusije!</p> <p>Pročitat ćemo Psalam 90,12.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kako vi razumijete ovaj tekst? - Zašto je netko “mudar” kada postane svjestan da mora umrijeti? 	<p>Razgovor s tinejdžerima.</p> <p>Otvoriti Biblije.</p> <p>Potaknuti i voditi diskusiju. Mogu se iznositi i suprotstavljati različiti argumenti kao na televiziji.</p> <p>Otvoriti Biblije.</p>

¹Körperwelten je izložba kontroverznog njemačkog anatoma Gunthera von Hagensa koja prikazuje ljudske leševe obrađene tehnikom “plastinacije”. “Plastinacija” se sastoji u uklanjanju kože s leševa kako bi mišići, tetive i živci bili ogoljeni. Tijela su sačuvana odstranjivanjem vode i masnoće iz tkiva te ubrizgavanjem silikona, epoksidne smole i poliestera čime zadržavaju svoj prirodni izgled.

<p>4. Što dolazi nakon smrti? 10'</p> <hr/> <p>Sad ćemo se pozabaviti još jednim pitanjem za koje se zanimaju mnogi ljudi i o kojem ima puno teorija. No Biblija nam jasno govori o tome što slijedi nakon smrti (Otkrivenje 1,17.18).</p> <p>Zamislite da vas vaš prijatelj ili prijateljica pita: “Što dolazi nakon smrti?”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kako bi glasio vaš odgovor? - Što o tome govori Biblija? - Možete li to dokazati? - Što bi bilo kada nakon smrti ne bi bilo ničega? <p>Sada ćemo to odglumiti u dramskom prikazu!</p>	<p>Čitati iz Biblije. Diskusija i dramski prikaz.</p>
<p>5. Zaključak 5'</p> <hr/> <p>Za kraj ćemo promatrati jednu sliku kako bismo se prisjetili onoga o čemu smo danas govorili. Promatranje slike: Grobni reljef Käthe Kollwitz (4you - petak)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koga vidite na nadgrobnoj slici? - Kako se pritom osjećate? - Što mislite o tome? <p>Za kraj ćemo zajedno pročitati tekst iz 1. Korinćanima 15,50-57.</p>	<p>Slika sa str. 129 – 4you.</p> <p>Otvoriti Biblije.</p>

Tema tjedna: Joseph Bates: Tvoj život je POSEBAN

Glavni cilj:

Bog svakom čovjeku omogućuje da pronađe svoj put; On želi da otkrijemo Njegovu volju.

Kako ga postići:

- glumiti različita zanimanja
- informirati se i razgovarati o životu Josepha Batesa
- otkriti što 2. Korinćanima 3,3 znači za nas

Ideja: Ova pouka vam daje mogućnost da bez velikog truda napravite propovijed za mlade za oba sata.

Pripremiti: Priprema mora biti obavljena tijekom tjedna!

- za svakog tinejdžera toliko papira koliko je mladih prisutno
- za svakog tinejdžera jednu olovku ili kemijsku olovku
- whiteboard/flipchart i flomastere ili ploču i kredu
- za svakog tinejdžera pripremiti jedno slovo riječi POSEBAN ili materijal iz kojeg tinejdžeri mogu sami napraviti slova

<p>1. Uvod 10'</p> <p>Svaki tinejdžer dobiva onoliko papira koliko je mladih prisutno i za svakog od njih piše jedno zanimanje koje bi mu po njegovom mišljenju odgovaralo. Nakon toga tinejdžeri savijaju papire i stavljaju ih pred odgovarajuću osobu. Zatim svatko čita zanimanja koja su za njega predložena, pokušava pogoditi tko je dao te prijedloge te pita zašto bi on bio dobar baš za taj posao.</p>	<p>Igra: podijeliti zanimanja.</p> <p>Igra/razgovor.</p> <p>Možda bi bilo dobro naglasiti da je ovo posljednja pouka u ovom tromjesečju. Moguće pitanje za početak: Kako glasi naslov pouka 4you za ovo tromjesečje? (Životni snovi)</p> <p>(Ako je moguće) pokazati knjigu "Bog diže jedra", Wegveiser –Verlag, Wien.</p>
<p>2. Život Josepha Batesa 8'</p> <p>U posljednjih nekoliko tjedana govorili smo o Josipu. On je bio jedan od 12 Jakovljevih sinova koji su ga prodali u Egipat. Priču o njemu možemo čitati u Bibliji.</p> <p>No, danas ćemo govoriti o drugom Josipu. Točnije, njegovi roditelji nazvali su ga Joseph (engleski izgovor). Priča o njemu ne nalazi se u Bibliji. Živio je u 18. stoljeću i umro prije otprilike 130 godina. Priča o njegovom životu nalazi se u knjizi "Bog diže jedra".</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tko od vas je već prije čuo nešto o Josephu Batesu? - Može li netko od vas ukratko ispričati život Josepha Batesa? Što ste pročitali u poukama 4you? <p>Joseph Bates je sanjao o tome da postane mornar ili kapetan velikog broda.</p>	<p>Prijedlog: Važne činjenice napisati na whiteboard/ploču/papir.</p>

<p>3. Ostvari svoje snove 10'</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - O kojem zanimanju ti sanjaš? Gdje bi želio biti za deset godina i što bi želio raditi? - Što misliš o izreci: "Nađi posao koji voliš, jer tako nije-dan dan u svojem životu nećeš morati raditi." - Kako se Joseph osjećao kada je htio ostvariti svoje snove? - Koje teškoće je morao pobijediti? - Kada se na našem putu pojave teškoće, je li to znak da smo se odlučili za krivu stvar i da je Bog protiv toga? - Jesu li teškoće znak da trebamo odustati? <p>Usprkos teškoćama, Joseph Bates je na svojem putu ostao dosljedan.</p>	<p>Razgovor: Sudionici se izjašnjavaju redom u krug. Prije toga dati kratko vrijeme za razmišljanje.</p> <p>Teškoće:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Josephov otac je bio trgovac i želio ga je odgovoriti od toga da postane kapetan. 2. Na početku je morao raditi manje važne poslove kao npr. pomagati u kuhinji ili ribati palubu. 3. Bio je primoran ići u rat koji se vodio između Engleske i Francuske. 4. Kada je odbio ići u rat protiv Amerike, proveo je dvije i pol godine u zatvoru. 5. Šest puta nije uspio pobjeći iz zatvora.
<p>4. Božja pisma 10'</p> <hr/> <p>Zajedno ćemo pročitati 2. Korinćanima 3,3.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kako razumijete Pavlovu tvrdnju da smo "mi pismo Kristovo"? - Ima li to veze s vašim izborom zanimanja ili posla? Na koji način Bog može imati veze s tim vašim odlukama? - Jesu li za Boga određena zanimanja "vrednija" od drugih? (npr. propovjednik ili medicinska sestra) - Treba li kršćanin u izboru svojeg zanimanja obratiti pozornost na neke stvari na koje netko tko nije kršćanin ne obraća pozornost? Ako treba, na koje? Na što vi kao adventisti trebate obratiti pozornost? - Na koji se način može raditi za Boga? 	<p>Otvoriti Biblije.</p> <p>Razgovor s tinejdžerima – važno: Poruke treba primijeniti na svakidašnjicu!</p> <p>Sugestija: Skoro u svakom zanimanju moguće je raditi za Boga.</p>
<p>5. Zaključak – tvoj život je POSEBAN 8'</p> <hr/> <p>Koju poruku život Josepha Batesa upućuje nama? Svatko od nas je POSEBAN.</p> <p>P = potrudi se ostvariti ono o čemu sanjaš – Joseph Bates je ostvario svoj životni san.</p>	

<p>O = osmisli i planiraj svoj život – on je planirao.</p> <p>S = sačekaj da te Bog povede – on je zajedno s Bogom ispunjavao svoje planove.</p> <p>E = evidentiraj, pokaži svoja uvjerenja – on je čvrsto stajao iza svojih uvjerenja te je na svojem brodu uveo neobična, ali pravedna pravila.</p> <p>B = budi zainteresiran za nove stvari – Joseph Bates je bio znatizeljan i otvoren za nove spoznaje. Zbog toga je na kraju odigrao tako važnu ulogu u osnivanju naše Crkve.</p> <p>A = angažiraj se i radi za Boga – na početku je on to radio kao kapetan, a poslije i kao propovjednik.</p> <p>N = nauči otkriti svoje pravo zvanje – to mu je pomoglo da nađe svoje mjesto u životu.</p> <p>I naš život je poseban. Bog bdije nad svakim pojedincem, ali svakome dopušta da pronade svoj vlastiti put. Mi trebamo planirati, možemo štošta isprobati; možda ćemo doživjeti teškoće, prikupit ćemo iskustva i otkriti ono što je najbolje za nas.</p> <p>Bog će nam u tome pomoći.</p>	<p>Ako je ostalo dovoljno vremena, možete napraviti bookmark na kojem piše riječ POSEBAN. Također možete pokloniti već napravljene bookmarke.</p>
--	---